

I. Költők és koruk konferencia

Poétikai töréspontok – Illyés Gyula és József Attila

(Szekszárd, 2007. június 7–9.)

Az első *Költők és koruk konferenciát Poétikai töréspontok – Illyés Gyula és József Attila* címmel rendezte a József Attila Társaság, az MTA Pécsi Akadémiai Bizottsága és a Pécsi Tudományegyetem Illyés Gyula Főiskolai Karának Irodalomtudományi és Nyelvészeti Intézete.

A rendezvényt a Tolna Megyei Önkormányzat elnöke, Puskás Imre köszöntője nyitotta meg, majd 60. születésnapja alkalmából virágcsokorral és Rigó Béla erre az alkalomra írt versével köszöntötték Tverdota György irodalomtörténészt. A három napos szimpóziumon 18 előadás hangzott el, melyeket szakmai vita követett. A résztvevők irodalmi emléktúra keretében Felsőrácegrespusztára és Ozorára is ellátogattak. A projekt főszerzője N. Horváth Béla volt.

„A konferencia címe nemcsak a XX. századi magyar líra két kiemelkedő képviselőjének személyes kapcsolatára utal. Az előadások nem arra kívántak elsődlegesen koncentrálni, hogy József Attila és Illyés Gyula barátságát milyen történeti, politikai és személyes okok bontották le, hogy élete utolsó éveiben József Attila csak gyűlölettel tudott nyilatkozni pályatársáról, korábbi barátjáról. Noha az előadók közül többen is témául választották a Flóra-verseket, de nem azok személyes referencialitásaival foglalkoztak, tehát nem állították mondandójuk középpontjába Kozmutza Flóra ihlető alakját, nőiségét, választását a két költő, a két férfi között.

A töréspontok poétikai útelágazást is jelentettek a 30-as évek elejének magyar költészetében. Az avantgárd nonkonformizmusát, anarchizmusát, lázadását József Attila a társadalomjobbító, társadalom megváltó népi és kommunista mozgalmakban élte tovább, rövid ideig alárendelve költészetét is ezeknek a céloknak, ideáknak. Illyés is a társadalmi moralitást, a népképviselőt emelte tézissé és lírai programmá. S bár a kor irodalmi életéhez, szellemiségéhez Illyést erősebb szálak fűzték mint a perifériára szorult József Attilát, a modernitás válságának megszólaltatására alkalmas beszédmódot az ő öngyötrő, önelemző, a személyiség bonyolult valóságát kívülről és belülről is láttató művei alkotják meg.” – N. Horváth Béla előszava a konferencia előadásait közlő *Új Dunatáj* tematikus számban.

Az alább felsorolt előadások szerkesztett, jegyzetelt változatát a *Kortárs* 2007. július–augusztusi, a *Holmi* és a *Kritika* novemberi, az *Irodalomismeret*, az *Új Dunatáj* és az *Új Forrás* decemberi, a *Holmi* 2008. májusi és júniusi és az *Alföld* decemberi száma közölte.

Angyalosi Gergely: *Illyés és Giono*

Dávidházi Péter: *József, Illyés, Jób – Párhuzamos verselemzés bibliai fénytörésben*

Fábiánné Szenczi Ibolya: *József Attila és Illyés Gyula „Flóra-versei”*

Fenyő D. György: *József Attila hexameterai*

N. Horváth Béla: *Kettős tükörben – Illyés Gyula József Attiláról*

Juhász Andrea: *Falu-motívum és formanyelv – Illyés Gyula József Attila költői viszonya a harmincas évek elején*

Payer Imre: *A világlíra hatása József Attila és Illyés Gyula költészetében*

Pomogáts Béla: *Kérdések és válaszok a történelemnek – Illyés Gyula és az erdélyi magyarság*

Szigeti Lajos Sándor: *Tablólíra – Poétikai párhuzamok és elkülönbözések*

Tverdota György: *„Szerelem, nyugalom” – A Flóra-versekről*

Valachi Anna: *Múzsaszerepben – Kozmutza Flóra hatása József Attila költészetére*

Vasy Géza: *Illyés Gyula és az ő „megbocsáthatatlan bűnei”*

Veres András: *Befejezettség és folyamatszerűség – Illyés Gyula és József Attila verspoétikájának különbségeiről*

